

Yıl: 5, Sayı: 18, Aralık 2018, s. 78-102

INESJOURNAL

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Cevat EKER¹, Selçuk ALTIN

ORTAÖĞRETİM ÖĞRETMENLERİNİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

Özet

Bu araştırma, ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini, öğretmen görüşlerine dayalı olarak ortaya koymayı amaçlayan betimsel bir çalışmadır. Araştırma, tarama modelindedir ve nicel araştırma yöntemleri kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Coşkun (2009) tarafından geliştirilen “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri” ölçeği kullanılmıştır. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerine ve alt boyutlarına ilişkin puanlarının cinsiyete, lisansüstü eğitim yapma isteğine, kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmalara katılma isteğine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için non-parametrik testlerden Mann Whitney U-Testi kullanılmıştır. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerine ve alt boyutlarına ilişkin puanlarının bransa, mesleki kıdeme, mezuniyet durumuna ve görev yapılan okula göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için non-parametrik testlerden Kruskal Wallis H-Testi kullanılmıştır. Karşılaştırmalar sonrasında anlamlı bir fark çıkması sonucunda Mann Whitney U-Testi kullanılarak farkın kaynağı tespit edilmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgular şöyledir;

- Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri yüksek düzeydedir.
- Ortaöğretim öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin motivasyon alt boyutunda yüksek düzeydedir. sebat, öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ve merak yoksunluğu alt boyutlarının ortalamaları da öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerin düşük düzeydedir.
- Ortaöğretim öğretmenlerinin, cinsiyet, çalışma alanı, mesleki kıdem, mezun oldukları yüksek öğretim kurumu, görev yaptıkları okul türü, kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum vb. çalışmalara katılma istekleri değişkenine göre yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde anlamlı farklılık yoktur. Ancak lisansüstü eğitim yapma istekleri değişkeninde anlamlı farklılık vardır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam boyu öğrenme, Ortaöğretim, Öğretmenler

INVESTIGATING OF LIFE LEARNING TENDENCIES OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS

Abstract

The purpose of the study is to reveal the life long learning tendencies of secondary school teachers based on teachers' views. The research is a descriptive study in the form of descriptive survey model and is conducted by using quantitative research methods. In the study, "Life Long Learning Tendencies" scale was used to collect data developed by Coşkun (2009). Mann Whitney U-Test was used for non-

¹ Doç. Dr., Bülent Ecevit Üniversitesi, Ereğli Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, cevateker@gmail.com

parametric tests. The Kruskal Wallis H-test was used as non-parametric tests because there were three independent and more independent categories to determine whether teachers' scores on life-long learning tendencies and sub-dimensions differed significantly with respect to age, occupational status, graduation status. As a result of a significant difference after the comparisons, the difference source was determined by using the Mann Whitney U Test.

Findings obtained from the research are as follows;

- Secondary school teachers' lifelong learning tendencies were high.
- Secondary school teachers' lifelong learning tendencies were high on the motivation sub-dimension. The average of perseverance, lack of learning and lack of curiosity subscales was also low in teachers' lifelong learning tendencies.
- There was no significant difference in the lifelong learning tendencies of secondary school teachers according to variables such as gender, field of study, occupational seniority, higher education institutions they graduate, types of school they work in, and desire to participate in personal and professional development, courses, seminars and symposiums. However, there was a significant difference in the demand for graduate education.

Key Words: Life Long Learning, Secondary Education, Teachers.

GİRİŞ

Günümüz bilgi ve teknoloji çağında bireylerin içinde bulunduğu durumlara uyum sağlamaları, kendilerini sürekli geliştirme ve yenileme ihtiyacı içinde olmalarına bağlıdır. Ortaya çıkan ihtiyaçları karşılayabilmek için yalnızca örgün eğitim yeterli olmamaktadır. Birey, doğası gereği dünyaya geldiği andan itibaren öğrenmeyi sürekli bir ihtiyaç olarak görmektedir. Bu öğrenme ihtiyacının yaşam süresince var olması yaşam boyu öğrenme kavramını ortaya çıkarmıştır.

Yaşam boyu öğrenme bireysel, toplumsal, sosyal ve istihdam ile ilişkili bir yaklaşımla bireyin; bilgi, ilgi, beceri ve yeterliliklerini geliştirme amacıyla hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinliği olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2009). Duman (2003), yaşam boyu öğrenmeyi kişisel, toplumsal, sosyal ve istihdam ile ilişkili bir bakış açısı içinde bilgi, beceri ve yeterlilikleri geliştirmek amacıyla tüm yaşam boyu süren her türlü öğrenme etkinlikleri olarak tanımlarken; Aspin ve Chapman (2000) ise yaşam boyu öğrenmeyi, kişilerin hayatları boyunca kazandıkları bilgi, değer, beceri ve anlayışlarını artıran ve güçlendiren, bunları gerçek yaşamda uygulayabilmeyi sağlayan destekleyici bir süreç olduğunu ifade etmiştir. Çünkü yaşam boyu öğrenme kapsamında örgün eğitim, yaygın eğitim, mesleki eğitim, teknik eğitim, hizmet içi ve hizmet dışı tüm eğitim ve öğretim hizmetleri yer almaktadır. Yaşam boyu öğrenme yer, zaman, yaş, sosyo-ekonomik düzey, eğitim düzeyi gibi kavramlarla ilgili kısıtlamaları ortadan kaldırmakta ve tüm bireylere fırsat eşitliği sunmaktadır (Dinevski ve Dinevski, 2004).

Yaşam boyu öğrenme, yaşamın her anında ortaya çıkmaktadır. Toplumların gelişebilmesi için bireylere eğitimin yaşam boyu olduğu algısının yerleşmesi ve insanların kendilerini sürekli geliştirmesi gerekmektedir (Can, 2011). Yaşam boyu öğrenen bireylerin bilgi çağına uyum sağlayabilmeleri her şeyden önce “Öğrenmeyi Öğrenen” bireyler olarak yetiştirilmelerine bağlıdır (Çetin, 2008). Eğitim, bu noktada bireylerden kazanmaları istenen yeni ihtiyaçları karşılamalı ve bireylerin nitelikli eleman olarak meslek hayatında çalışmaya devam etmesine yardımcı olmalıdır (Koç, 2005). Öğrenme toplumu olabilmenin yolu, tüm bireylere beşikten

mezara kadar eşit öğrenme fırsatı sunulmasından geçmektedir. Günümüz toplumlarının saygın ve ileri bir toplum olarak varlığını sürdürebilmesi öğrenen toplum hedefine ulaşmalarıyla mümkün olabilmektedir. Bu sebeplerden ötürü, yaşam boyu öğrenme hedeflerini gerçekleştirilmeye yönelik eğitim reformu olduğu söylenebilir (Duman, 2006).

Yaşam boyu öğrenen bireylerden oluşan bir toplum yaratmak için eğitim sisteminde yeni düzenlemeler yapmak gerekmektedir. Bu süreçte eğitim sisteminin en önemli öğelerinden biri de öğretmenlerdir. Günümüzde öğretmen, çağın gerektirdiği bilgi, becerileri aktaran kişi olmaktan çıkıp bilgiye ulaşma yollarını öğretme, rehberlik eden bir rol üstlenmektedir. Bu süreçte öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimleri için yeni bilgi ve becerileri kazanma ve kazandırmada istekli olmaları önemli görülmektedir (Yaman, 2014). Öğretmenler hem daha çok nitelik kazanmak hem de öğrencilerinin gözünde rol model olabilmek için “sürekli öğrenen” olmalıdırlar. Yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip olmayan bir öğretmenin bilgi çağına ayak uydurması ve etkili bir öğrenme ve öğretme ortamı sağlaması mümkün değildir. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterliklerine sahip olması demek, onlara yüklenen “toplumsal değişimi sağlamada araç olma” rolünü etkili biçimde gerçekleştirebilmeleri demektir. Öğrencilere hayat boyu kullanacakları temel becerileri kazandıran öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine ve yaşam boyu öğrenmeye yönelik olumlu görüşlere sahip olması, toplumsal değişimi sağlamada etkili olacaktır (Yıldırım, 2015).

Yaşam boyu öğrenmenin temel ilkesi, bireylerin bilinçli ve amaçlı olarak yaşam boyu öğrenmeye devam etmeleridir. Öğrenme sadece okulda gerçekleşmez, tüm yaşam boyunca devam eder. Öğretmenlerin yanında anne-babalar, kardeşler, arkadaşlar vb. kişilerde öğrenmeyi etkiler. Okul öğrenmeyi sağlayan tek kurum olamayacağı gibi, yaşam boyu gerekli olan tüm bilgi ve becerileri de kazandıramaz. Yaşam boyu öğrenmeyi etkili bir biçimde gerçekleştirebilmek için bireyler kendi kendine öğrenme becerilerini geliştirebilmeli, öğrenme sürecine aktif olarak katılabilmelidir (Eker, 2017). Bu özelliklere sahip bireylerin yetişmesi için öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Öğretmenlerin kendilerinin de yaşam boyu öğrenen bireyler olmaları ve yaşam boyu öğrenme becerileri ile donatılmış olarak yetiştirilmeleri gereklidir.

Araştırmanın Önemi ve Amacı

Bilginin yoğun ve hızlı bir şekilde değiştiği bir dönemde değişimin etkilerinin hem bireylere hem de topluma yansımaları kaçınılmazdır. Böyle bir ortamda ihtiyaç duyulan birey profili de değişmektedir. Eğitim sürecinde aranan birey tipi; öğrenmeyi öğrenebilen, karşılaştığı problemleri çözmede karar verebilen, toplumsal ve bireysel ihtiyaçlara cevap verebilen, toplumda meydana gelen değişimlere ayak uydurabilen kişidir (Polat ve Odabaş, 2008). Böyle bir hedefi gerçekleştirebilmek için eğitiminde birincil rol oynayan öğretmenlerin de yeniliklere açık olması, yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip olması ve bu becerileri öğretme-öğrenme süreçlerinde kullanması, geliştirmesi ve de yenileyebilmesi beklenmektedir. Araştırmada; ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu nedenle, araştırmanın eğitim sisteminde yapılacak düzenlemeler ve planlamalar açısından önem taşıyacağı düşünülmektedir. Bu önem doğrultusunda, Bu araştırma ile, ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenmeye yönelik eğilimlerini çeşitli değişkenlere göre incelemek amaçlanmıştır.

Alt Problemler

Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki problemlere yanıt aranmıştır

1. Ortaöğretim Öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?
2. Ortaöğretim Öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyete göre anlamlı farklılık var mıdır?
3. Ortaöğretim Öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde çalışma alanlarına (Yabancı Diller, Fen, Matematik, Sosyal Bilimler, Düşünce Bilimleri, Kişisel Yetenek) göre anlamlı farklılık var mıdır?
4. Ortaöğretim Öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılık var mıdır?
5. Ortaöğretim Öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde mezun oldukları yükseköğretim kurumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?
6. Ortaöğretim Öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde görev yapılan okula göre anlamlı farklılık var mıdır?
7. Ortaöğretim Öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde lisansüstü eğitim yapma isteklerine göre anlamlı farklılık var mıdır?
8. Ortaöğretim Öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum vb. katılma isteklerine göre anlamlı farklılık var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma, Ortaöğretim Öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelendiği tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Tarama modelleri, geçmişte veya halen var olan bir durumu içinde bulunduğu biçimde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Betimsel modelde, araştırmaya konu olan birey, nesne ya da olay, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılmaktadır (Karasar, 1995).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Zonguldak İli Ereğli ilçesinde ortaöğretim kurumlarında görev yapan N=221 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma belirlenen bu evren üzerinde yürütülmüş olup, örneklem alma yoluna gidilmemiştir. İstatiksel analizler N=180 ölçek üzerinden gerçekleştirilmiştir evren üzerinden yürütülmüş ve örneklem seçimine gidilmemiştir. Araştırmaya katılan, örneklemde yer alan ortaöğretim öğretmenlerinin cinsiyete göre dağılımı Tablo 3.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3. 1: Araştırmaya Katılan Ortaöğretim Öğretmenlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kadın	95	52,8
Erkek	85	47,2
Toplam	180	100,0

Tablo 3.1 incelendiğinde, araştırmaya katılan toplam 180 öğretmenin % 52,8'i kadın, % 47,2'si erkek olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan ortaöğretim öğretmenlerinin branşlara göre dağılımı Tablo 3.2'de gösterilmiştir

Tablo 3. 2:Araştırmaya Katılan Ortaöğretim Öğretmenlerinin Branşa Göre Dağılımı

Branş	f	%
Yabancı Dil	32	17,8
Fen Bilimleri	34	18,9
Matematik	29	16,1
Sosyal Bilimler	47	26,1
Düşünce Bilimleri	21	11,7
Kişisel Yetenek Alanı	17	9,4
Toplam	180	100,0

Tablo 3.2 incelendiğinde, araştırmaya katılan toplam 180 öğretmenin; % 17,8'i Yabancı dil, % 18,9'u Fen bilimleri, % 16,1'i Matematik, % 26,1'i Sosyal bilimler, % 11,7'si Düşünce bilimleri, % 9,4'ü Kişisel yetenek alanı branşında görev yaptığı görülmektedir. Araştırmaya katılan ortaöğretim öğretmenlerinin mesleki kıdeme göre dağılımı Tablo 3.3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. 3:Araştırmaya Katılan Ortaöğretim Öğretmenlerinin Mesleki Kıdeme Göre Dağılımı

Mesleki kıdem	Frekans (f)	Yüzde (%)
1-5 yıl	22	12,2
6-10 yıl	18	10,0
11-15 yıl	25	13,9
16 yıl ve üstü	115	63,9
Toplam	180	100,0

Tablo 3.3 incelendiğinde, araştırmaya toplam katılan toplam 180 öğretmenin; % 12,2'si 1-5 yıl, % 10,0'ı 6-10 yıl, % 13,9'u 11-15 yıl, % 63,9'u 16 yıl ve üstü mesleki kıdeme sahip olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan ortaöğretim öğretmenlerinin mezuniyet durumuna göre dağılımı Tablo 3.4'te gösterilmiştir.

Tablo 3. 4: Araştırmaya Katılan Ortaöğretim Öğretmenlerinin Mezuniyet Durumuna Göre Dağılımı

Mezuniyet durumu	f	%
Lisans	155	86,1
Yüksek Lisans	25	13,9
Toplam	180	100,0

Tablo 3.4 incelendiğinde, araştırmaya katılan toplam 180 öğretmenden; %, 86,1'i lisans, % 13,9 'u yüksek lisans mezunu oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılan ortaöğretim öğretmenlerinin görev yaptığı okula göre dağılımı Tablo 3.5'te gösterilmiştir.

Tablo 3. 5:Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Yaptığı Okula Göre Dağılımı

Görev yapılan okul	f	%
Anadolu Lisesi	153	85,0
Fen Lisesi	27	15,0
Toplam	180	100,0

Tablo 3.5 incelendiğinde, gibi araştırmaya katılan toplam 180 öğretmenden; % 85,0'ı Anadolu lisesi, % 15,0'ı Fen lisesinde görev yaptıkları görülmektedir. Araştırmaya katılan ortaöğretim öğretmenlerinin lisansüstü eğitim yapma isteğine göre dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 3. 6: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Lisansüstü Eğitim Yapma İsteğine Göre Dağılımı

Lisansüstü eğitim yapma isteği	f	%
Evet	80	44,4
Hayır	100	55,6
Toplam	180	100,0

Tablo 3.6 incelendiğinde, araştırmaya katılan toplam 180 öğretmenden; % 44,4'ü lisansüstü eğitim yapmayı istemekte, %55,6'sı öğretmenin ise lisansüstü eğitim yapmayı istemedikleri görülmektedir. Araştırmaya katılan ortaöğretim öğretmenlerinin kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmalara katılma isteğine göre dağılımı Tablo 3.7'de gösterilmiştir.

Tablo 3. 7: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kişisel Ve Mesleki Gelişim İle İlgili Kurs, Seminer, Sempozyum Gibi Çalışmalara Katılma İsteğine Göre Dağılımı

Kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurslara katılma isteği	f	%
Evet	155	86,1
Hayır	11	6,1
Kararsızım	14	7,8
Toplam	180	100,0

Tablo 3.7 incelendiğinde, araştırmaya katılan toplam 180 ortaöğretim öğretmeninden; % 86,1'i kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmalara katılmayı istemekte, % 6,1'i ise kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmalara katılma isteğinin olmadığı, % 7,8'i ise kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmalara katılma isteğinde kararsız olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, (Coşkun 2009) tarafından geliştirilen “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri” ölçeği kullanılmıştır. Ölçek altılı likert ölçeğidir. Araştırma evreninde yer alan Ortaöğretim Öğretmenlerinin tamamına (N=221) araştırmacı tarafından ölçek dağıtılmıştır. Bu aşama gönüllülük esasına dayalı olarak yürütülmüştür.

Ölçek iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm Ortaöğretim Öğretmenlerinin kişisel bilgilerine dair sorulardan, ikinci bölüm ise, Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ölçeğinde; Motivasyon, Sebat, Öğrenme Düzeyinde Yoksunluk ve Merak Yoksunluğu alt boyutlarından oluşmaktadır. Toplamda ölçek yirmi yedi maddeden oluşmaktadır. Ortaöğretim Öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları aşağıda belirtilen değerlere göre yorumlanmıştır.

- Hiç uymuyor (1.00 – 1.83),
- Kısmen uymuyor (1.84 – 2.66),
- Çok az uymuyor (2.67 – 3.49),
- Çok az uyuyor (3.50 – 4.32),
- Kısmen uyuyor (4.33 – 5.15),
- Çok uyuyor (5.16 – 6.00)

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmaya katılan Ortaöğretim Öğretmenlerinin demografik bilgilerini belirlemek için kullanılmıştır. Kişisel bilgi formu öğretmenlerden cinsiyet, branş, mesleki kıdem, mezuniyet durumu, okul türü, Lisansüstü eğitim yapma isteği ve kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum vb. katılma isteklerini belirlemeye yönelik 7 sorudan oluşmaktadır (Ek-3).

Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği

Araştırmada kullanılan ölçek, Coşkun (2009) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları 600 pilot ve 1500 asıl uygulama olmak üzere 2100 kişilik bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ölçek, "Çok uyuyor, kısmen uyuyor, çok az uyuyor, çok az uymuyor, kısmen uymuyor, hiç uymuyor" şeklinde 6'lı likert tipindedir ve 27 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Cronbach alpha güvenilirlik katsayısı 0.91 olarak bulunmuştur. Ölçek 4 alt boyuttan oluşmaktadır. 1, 2, 3, 4, 5, 6. maddeler motivasyon alt boyutunu, 7, 8, 9, 10, 11, 12. maddeler ise sebat alt boyutunu, 13, 14, 15, 16, 17, 18. maddeler öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutunu ve 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27. maddeler merak yoksunluğu alt boyutunu oluşturmaktadır.

Yapılan bu araştırmada ise ölçeğin Cronbach alpha güvenilirlik katsayısı .91 olarak hesaplanmıştır. Alt boyutlar için ise motivasyon alt boyutu .86 sebat alt boyutu .88 öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu .84 ve merak yoksunluğu alt boyutu için .88 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Evrende yer alan öğretmenlere veri toplama araçları dağıtılmış olup gönüllülük esasına göre araştırmaya katılan öğretmenlerden veriler toplanmıştır. Araştırmada kullanılan ölçme aracı 180 öğretmene uygulanmıştır ve elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Veri toplama aracı ile elde edilen verilerin istatistiksel analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerden toplanan ölçekler, araştırmacı tarafından incelenmiştir. Yapılan bu inceleme sonucunda bu ölçeklerden 180 in yönergelere uygun bir biçimde eksiksiz olarak doldurulduğu görülmüştür.

Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerine ve alt boyutların bağımsız değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için öncelikle elde edilen verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığı incelenmiştir. Bu kapsamda ölçek maddelerinin ve ölçek maddelerinin oluşturduğu alt boyutlara ilişkin Kolmogorov-Smirnov normallik test sonuçları incelenmiştir. Ölçek maddelerine ilişkin Kolmogorov-Smirnov test sonuçları tablo 3.8’de, ölçek maddelerinin oluşturduğu alt boyutlara ilişkin Kolmogorov-Smirnov normallik test sonuçları ise tablo 3.9’da verilmiştir.

Tablo 3.8: Ölçek maddelerine ilişkin Kolmogorov-Smirnov test sonuçları

Ölçek maddeleri	Z puanı	Sd	p	Test maddeleri	Z puanı	Sd	p
M1	,35		,00	M15	,40		,00
M2	,43		,00	M16	,40		,00
M3	,33		,00	M17	,36		,00
M4	,38		,00	M18	,37		,00
M5	,26		,00	M19	,32		,00
M6	,31		,00	M20	,22		,00
M7	,31	180	,00	M21	,28	180	,00
M8	,29		,00	M22	,29		,00
M9	,27		,00	M23	,37		,00
M10	,30		,00	M24	,38		,00
M11	,27		,00	M25	,22		,00
M12	,28		,00	M26	,22		,00
M13	,27		,00	M27	,32		,00
M14	,36		,00				

Tablo3.8 incelendiğinde, ölçek maddelerine ilişkin Kolmogorov-Smirnov test sonuçlarına göre maddelerin normal bir dağılım göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 3.9: Ölçek maddelerinin oluşturduğu alt boyutlara ilişkin Kolmogorov-Smirnov normallik test sonuçları

Yaşam Boyu Öğrenme ve alt boyutları	Z puanı	Sd	p
Motivasyon	2,32		,00
Sebat	1,36		,05
Öğrenme Düzeyinde Yoksunluk	2,60	180	,00
Merak Yoksunluğu	1,76		,00
Yaşam boyu (Genel)	1,31		,07

Tablo 3.9 incelendiğinde, ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve bu eğilimleri oluşturan alt boyutlara ilişkin Kolmogorov-Smirnov test sonuçlarına göre ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve bu eğilimleri oluşturan alt boyutların normal bir dağılım göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bakımdan ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini bağımsız değişkenler açısından karşılaştırmak için non-parametrik testlerden Mann Whitney U Testi ve Kruskal Wallis H-Testi kullanılmıştır. Karşılaştırmalar sonrasında anlamlı bir fark çıkması sonucunda farkın kaynağı tespit edilmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde alt problemlere yönelik gerçekleştirilen analizler sonucunda elde edilen bulgulara ve bu bulgular doğrultusunda yapılan yorumlara yer verilmektedir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 4.1de verilmiştir.

Tablo 4. 1: Yaşam boyu öğrenme eğilimlerine ve alt boyutlarına ilişkin betimsel istatistikler

Alt boyutlar	N	\bar{x}	ss
Motivasyon	180	5,42	,61
Sebat	180	4,94	,77
Öğrenme Düzeyinde Yoksunluk	180	2,06	1,16
Merak Yoksunluğu	180	2,28	1,12
Yaşam boyu Öğrenme (Genel)	180	4,92	,64

Tablo 4.1. incelendiğinde, ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ortalamalarının “kısmen uyuyor” aralığında olduğu görülmektedir. Yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan alt boyutlar incelendiğinde ise, motivasyon alt boyutu için “çok uyuyor”; sebat alt boyutu için “kısmen uyuyor”; öğrenme düzeyinde yoksunluk ve merak yoksunluğu alt boyutlarında ise “kısmen uymuyor” aralığında olduğu sonucu bulunmuştur.

Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinde motivasyon alt boyutu maddelerine verdikleri cevapların frekans dağılımı Tablo 4.2.'de gösterilmiştir.

Tablo 4. 2:Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinde motivasyon alt boyutuna verdikleri cevapların dağılımı.

Madde r	Hiç Uymuyo		Kısmen Uymuyo		Çok az Uymuyo		Çok az Uyuyo		Kısmen Uyuyor		Çok Uyuyor		\bar{x}	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Madde1	0	0	4	2,2	2	1,1	2	1,1	61	33,7	11	61,7	5,5	,7
Madde2	0	0	3	1,7	1	,6	2	1,1	39	21,5	13	75,0	5,6	,6
Madde3	0	0	2	1,1	5	2,8	8	4,4	63	34,8	10	56,2	5,4	,8
Madde4	0	0	2	1,1	3	1,7	5	2,8	53	29,8	11	65,3	5,5	,7
Madde5	0	0	4	2,2	6	3,3	1	7,4	72	40,0	84	46,4	5,2	,9
Madde6	0	0	3	1,7	5	2,8	1	9,8	10	55,0	53	29,3	5,0	,8
													5,4	,6
													2	1

Tablo 4.2. incelendiğinde, ortaöğretim öğretmenlerinin motivasyon alt boyutunda genel olarak yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin ($\bar{x}=5,42$) değeri ile “çok uyuyor” aralığında olduğu görülmektedir. Motivasyon boyutunda en yüksek eğilim ikinci madde olan “Kişisel gelişimimi sağlayacağıma inanırsam her türlü bilgiyi kolaylıkla öğrenebilirim.” maddesinde ($\bar{x}=5,68$) görülürken, en düşük eğilim altıncı madde olan “Yeni bilgi ve beceriler öğrenme konusunda arkadaşlarıma göre daha istekliyim.” maddesinde ($\bar{x}=5,09$) olduğu sonucu bulunmuştur. Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği sebat alt boyutu maddelerine verdikleri cevapların dağılımı Tablo 4.3'te gösterilmiştir.

Tablo 4. 3:Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinde sebat alt boyutuna verdikleri cevapların dağılımı.

Maddeler	Hiç Uymuyor		Kısmen Uymuyor		Çok az Uymuyor		Çok az Uyuyor		Kısmen Uyuyor		Çok Uyuyor		\bar{x}	Ss	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Madde7	2	101	8	4,4	6	3,3	28	15,5	89	49,4	47	26,0	4,86	1,05	
Madde8	2	1,1	5	2,8	7	3,9	34	18,8	84	46,7	48	26,5	4,87	1,01	
Madde9	5	2,8	7	3,9	7	3,9	40	22,2	77	42,5	44	24,3	4,71	1,16	
Madde10	0	0	6	3,3	5	2,8	14	7,7	86	47,8	69	38,1	5,15	,92	
Madde11	5	2,8	7	3,9	3	1,7	35	19,5	77	42,5	53	29,3	4,84	1,15	
Madde12	2	1,1	3	1,7	8	4,4	10	5,5	74	41,1	83	45,9	5,22	,99	
													\bar{x}	4,94	,77

Tablo4.3 incelendiğinde, ortaöğretim öğretmenlerinin sebat alt boyutunda genel olarak yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin($\bar{x}=4,94$) değeri ile “kısmen uyuyor” aralığında olduğu görülmektedir. Sebat boyutunda “kısmen uyuyor” aralığında en yüksek eğilim “Öğrendiğim konu zor ve karmaşık olsa da onu en iyi biçimde öğrenmek için çabalarım.” maddesinde ($\bar{x}=5,22$) görülürken, en düşük eğilim “Yeni bilgi ve beceriler öğrenebilmek için özel harcamalarımın pay ayırım.” maddesinde ($\bar{x}=4,71$) eğilimin “kısmen uyuyor” aralığında olduğu sonucu bulunmuştur. Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinde Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk alt boyutu maddelerine verdikleri cevapların frekans dağılımı Tablo 4.4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. 4: Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinde öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutuna verdikleri cevapların dağılımı.

Maddeler	Hiç Uymuyor		Kısmen Uymuyor		Çok az Uymuyor		Çok az Uyuyor		Kısmen Uyuyor		Çok Uyuyor		\bar{x}	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Madde13	81	44,8	16	8,9	12	6,6	25	13,8	20	11,0	26	14,4	2,80	1,93
Madde14	7	4,4	24	13,3	12	6,6	13	7,2	16	8,8	108	59,7	2,18	1,68
Madde15	4	2,2	14	7,7	11	6,1	10	5,5	18	9,9	123	68,0	1,84	1,45
Madde16	4	2,2	8	4,4	11	6,1	10	5,5	22	12,2	125	69,4	1,70	1,29
Madde17	7	3,9	12	6,6	15	8,3	11	6,1	22	12,2	113	62,4	1,97	1,50
Madde18	3	1,7	11	6,1	15	8,3	19	10,5	20	11,1	112	62,2	1,89	1,37
												\bar{x}	2,06	1,16

Tablo 4.4. incelendiğinde, ortaöğretim öğretmenlerinin öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutunda genel olarak yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin ($\bar{x}=2,06$) değeri ile “çok az uymuyor” aralığında olduğu görülmektedir. Öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk boyutunda “hiç uymuyor” aralığında en yüksek eğilim “Mesleğimle ilgili olmayan konularda yeni bilgi ve beceriler kazanmanın bana yararı olacağına inanmam.” maddesinde ($\bar{x}=2,80$) görülürken, en düşük eğilim “Zorunlu hâller dışında mesleğimle ilgili bilgi kaynaklarını kullanmam.” maddesinde ($\bar{x}=1,70$) eğilimin “hiç uymuyor” aralığında olduğu sonucu bulunmuştur. Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinde Merak Yoksunluğu alt boyutu maddelerine verdikleri cevapların frekans dağılımı Tablo4.5’te gösterilmiştir.

Tablo 4. 5: Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinde merak yoksunluğu alt boyutuna verdikleri cevapların dağılımı.

Maddeler	Hiç Uymuyor		Kısmen Uymuyor		Çok az Uymuyor		Çok az Uyuyor		Kısmen Uyuyor		Çok Uyuyor		\bar{x}	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Madde19	5	2,8	14	7,7	16	8,8	14	7,7	31	17,2	100	55,2	2,04	1,46
Madde20	4	2,2	31	17,1	32	17,7	26	14,4	52	28,9	35	19,3	2,91	1,46
Madde21	3	1,7	19	10,5	15	8,3	26	14,4	29	16,1	88	48,6	2,20	1,46
Madde22	5	2,8	17	9,4	19	10,5	15	8,3	32	17,8	92	50,8	2,18	1,51
Madde23	6	3,3	11	6,1	10	5,5	10	5,5	27	15,0	116	64,1	1,84	1,41
Madde24	7	3,9	11	6,1	10	5,5	8	4,4	24	13,3	120	66,3	1,85	1,47
Madde25	8	4,4	27	15,0	26	14,4	19	10,5	42	23,2	58	32	2,71	1,61
Madde26	8	4,4	29	16,0	23	12,7	18	10,0	37	20,4	65	35,9	2,66	1,64
Madde27	6	3,3	18	9,9	17	9,4	11	6,1	28	15,5	100	55,2	2,15	1,58
												\bar{x}	2,28	1,12

Tablo 4.5. incelendiğinde, ortaöğretim öğretmenlerinin merak yoksunluğu alt boyutunda genel olarak yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin ($\bar{x}=2,28$) değeri ile “kısmen uymuyor” aralığında olduğu görülmektedir. Merak yoksunluğu boyutunda “çok az uymuyor” aralığında en yüksek eğilim “Kişisel gelişimim için harcayacağım zamanı sevdiğilerimle birlikte geçirmeyi tercih ederim.” maddesinde ($\bar{x}=2,91$) görülürken, en düşük eğilim “Sadece merak ediyorum diye bir konuyu öğrenmek için vakit ayırmam.” maddesinde ($\bar{x}=1,84$) eğilimin “kısmen uymuyor” aralığında olduğu sonucu bulunmuştur.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyete göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 4.6’ da verilmiştir.

Tablo 4. 6:Cinsiyet değişkenine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve alt boyutlarına ilişkin ölçek puanlarının Mann Whitney U Testi sonuçları

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sebat	Kadın	95	87,64	8326,0	3766,0	,44
	Erkek	85	93,69	7964,0		
Öğrenmeyi düzenlemede	Kadın	95	85,39	8112,0	3552,0	,16
	Erkek	85	96,21	8178,0		
Yoksunluk	Kadın	95	86,59	8226,5	3666,5	,29
	Erkek	85	94,86	8063,5		
Motivasyon Yoksunluğu	Kadın	95	90,62	8608,5	4026,5	,98
	Erkek	85	90,37	7681,5		
Motivasyon	Kadın	95	94,45	8973,0	3662,0	,28
	Erkek	85	86,08	7317,0		

Tablo 4.6 incelendiğinde, kadın ve erkek ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U=3662,0$ $p>.05$). Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan alt boyutlar cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde ise sebat alt boyutu ($U=3766,0$ $p>.05$); öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ($U=3552,0$ $p>.05$); merak yoksunluğu alt boyutu ($U=3666,5$ $p>.05$) ve motivasyon alt boyutu için ($U=4026,5$ $p>.05$) anlamlı bir fark olmadığı sonuçları bulunmuştur.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde çalışma alanlarına (Yabancı Diller, Fen, Matematik, Sosyal Bilimler, Düşünce Bilimleri, Kişisel Yetenek) göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve yaşam boyu öğrenmeyi oluşturan alt boyutlar için Tablo 4.7’ de verilmiştir.

Tablo 4. 7:Çalışma alanı değişkenine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve alt boyutlarına ilişkin ölçek puanlarının Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Çalışma Alanları	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p	Fark
Motivasyon	Yabancı Diller	32	99,59	5	2,20	,82	Yoktu

	Fen	34	85,66		7		r
	Matematik	29	94,84				
	Sosyal Bilimler	47	90,21				
	Düşünce Bilimleri	21	81,33				
	Kişisel Yetenek	17	99,59				
Sebat	Yabancı Diller	32	90,95				
	Fen	34	98,54				
	Matematik	29	88,16	5	1,45	,92	Yoktu
	Sosyal Bilimler	47	85,19		7		r
	Düşünce Bilimleri	21	89,12				
	Kişisel Yetenek	17	93,94				
Öğrenmeyi düzenlemede Yoksunluk	Yabancı Diller	32	86,47				
	Fen	34	89,03				
	Matematik	29	85,52	5	1,86	,87	Yoktu
	Sosyal Bilimler	47	89,68		9		r
	Düşünce Bilimleri	21	97,98				
	Kişisel Yetenek	17	102,56				
Merak Yoksunluğu	Yabancı Diller	32	90,77				
	Fen	34	94,51				
	Matematik	29	94,19	5	5,87	,32	Yoktu
	Sosyal Bilimler	47	76,11		5		r
	Düşünce Bilimleri	21	98,45				
	Kişisel Yetenek	17	105,65				
Yaşam Boyu Öğrenme (Genel)	Yabancı Diller	32	94,30				
	Fen	34	85,35				
	Matematik	29	91,38	5	2,12	,83	Yoktu
	Sosyal Bilimler	47	97,23		1		r
	Düşünce Bilimleri	21	83,93				
	Kişisel Yetenek	17	81,65				

Tablo 4.7' de görüldüğü gibi, ortaöğretim öğretmenlerinin çalıştığı alanlara göre yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2_{(5)}=2,121$; $p>.05$). Yaşam boyu öğrenmeyi oluşturan alt boyutlar ortaöğretim öğretmenlerinin çalışma alanlarına göre karşılaştırıldığında; sebat alt boyutu ($X^2_{(5)}=1,457$; $p>.05$); öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ($X^2_{(5)}=1,869$; $p>.05$), merak yoksunluğu alt boyutu ($X^2_{(5)}=5,875$; $p>.05$), ve motivasyon alt boyutu için anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2_{(5)}=2,207$; $p>.05$).

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 4.12’ de verilmiştir.

Tablo 4. 8: Mesleki Kıdem değişkenine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve alt boyutlarına ilişkin ölçek puanlarının Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Mesleki kıdem	N	Sıra Ortalaması	S	X ²	p	Anlamlı Fark
Motivasyon	1-5yıl	22	81,95	3	2,491	,48	Yoktur
	6-10 yıl	18	94,61				
	11-15 yıl	25	103,66				
	16 yıl ve üstü	115	88,63				
Sebat	1-5yıl	22	90,75	3	1,140	,77	Yoktur
	6-10 yıl	18	88,81				
	11-15 yıl	25	100,64				
	16 yıl ve üstü	115	88,51				
Öğrenmeyi düzenleme Yoksunluk	1-5yıl	22	100,64	3	2,140	,54	Yoktur
	6-10 yıl	18	99,56				
	11-15 yıl	25	82,26				
	16 yıl ve üstü	115	88,93				
Merak Yoksunluğu	1-5yıl	22	89,52	3	2,210	,53	Yoktur
	6-10 yıl	18	74,19				
	11-15 yıl	25	88,82				
	16 yıl ve üstü	115	93,60				
Yaşam Boyu Öğrenme (Genel)	1-5yıl	22	89,27	3	2,098	,55	Yoktur
	6-10 yıl	18	100,56				
	11-15 yıl	25	100,38				
	16 yıl ve üstü	115	87,01				

Tablo 4.8’ de görüldüğü gibi, ortaöğretim öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2_{(3)}=2,098$; $p>.05$). Yaşam boyu öğrenmeyi oluşturan alt boyutlar incelendiğinde; sebat alt boyutu ($X^2_{(3)}=1,140$; $p>.05$), öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ($X^2_{(3)}=2,140$; $p>.05$), merak yoksunluğu alt boyutu ($X^2_{(3)}=2,210$; $p>.05$), ve motivasyon alt boyutu için anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($X^2_{(3)}=2,491$; $p>.05$).

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde mezun oldukları yükseköğretim kurumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 4.9’da verilmiştir.

Tablo 4. 9:Mezuniyet durumu değişkenine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve alt boyutlarına ilişkin ölçek puanlarının Mann Whitney U Testi sonuçları

Alt Boyutlar	Mezun Olunan Program	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Motivasyon	Lisans	155	87,60	13578,5	1488,5	,06
	Yüksek Lisans	25	108,46	2711,5		
Sebat	Lisans	155	88,25	13678,0	1588,0	,15
	Yüksek Lisans	25	104,48	2612,0		
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk	Lisans	155	90,63	14048,0	1917,0	,93
	Yüksek Lisans	25	89,68	2242,0		
Merak Yoksunluğu	Lisans	155	91,86	14239,0	1726,0	,38
	Yüksek Lisans	25	82,04	2051,0		
Yaşam Boyu Öğrenme (Genel)	Lisans	155	89,15	13817,5	1727,5	,39
	Yüksek Lisans	25	98,90	2472,0		

Tablo 4.9 incelendiğinde, ortaöğretim öğretmenlerinin mezun oldukları programa göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U=1727,5$ $p>.05$). Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan alt boyutlar mezuniyet durumu açısından karşılaştırıldığında, sebat alt boyutu ($U=1588,0$ $p>.05$); öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ($U=1917,0$ $p>.05$); merak yoksunluğu alt boyutu ($U=1726,0$ $p>.05$) ve motivasyon alt boyutu için ($U=1488,5$ $p>.05$) anlamlı bir farklılık göstermediği sonuçları elde edilmiştir.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın altıncı alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde görev yapılan okula göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 4.10’te verilmiştir.

Tablo 4. 10:Görev yapılan eğitim kademesi değişkenine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve alt boyutlarına ilişkin ölçek puanlarının Mann Whitney U Testi sonuçları.

Alt Boyutlar	Okul Türü	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Motivasyon	Anadolu Lisesi	153	90,15	13793,0	2012,0	,83
	Fen Lisesi	27	92,48	2497,0		

Sebat	Anadolu Lisesi	153	88,21	13495,5	1714,5	,16
	Fen Lisesi	27	103,50	2794,5		
Öğrenmeyi düzenlemede Yoksunluk	Anadolu Lisesi	153	90,60	13861,5	2050,5	,95
	Fen Lisesi	27	83,94	2428,5		
Merak Yoksunluğu	Anadolu Lisesi	153	90,27	13812,0	2031,0	,89
	Fen Lisesi	27	91,78	2478,0		
Yaşam Boyu Öğrenme (Genel)	Anadolu Lisesi	153	90,63	13866,0	2046,0	,94
	Fen Lisesi	27	89,78	2424,0		

Tablo 4.10 incelendiğinde, ortaöğretim öğretmenlerinin görev yaptıkları eğitim kademesine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($U=2046,0$ $p>.05$). Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan alt boyutlar ortaöğretim öğretmenlerinin görev yaptıkları eğitim kademesi açısından karşılaştırıldığında, sebat alt boyutu ($U=1714,5$ $p>.05$); öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ($U=2050,5$ $p>.05$); merak yoksunluğu alt boyutu ($U=2031,0$ $p>.05$) ve motivasyon alt boyutu için ($U=2012,0$ $p>.05$) anlamlı bir farklılık göstermediği sonuçları bulunmuştur.

Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın yedinci alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde lisansüstü eğitim yapma isteklerine göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 4.11’de verilmiştir.

Tablo 4. 11:Lisansüstü eğitim yapma isteği değişkenine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve alt boyutlarına ilişkin ölçek puanlarının Mann Whitney U Testi sonuçları.

Alt Boyutlar	Lisansüstü eğitim yapma isteği	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Motivasyon	Evet	78	98,37	7672,50	3208,5	,04*
	Hayır	100	82,59	8258,50		
Sebat	Evet	78	97,46	7601,50	3279,5	,07
	Hayır	100	83,30	8329,50		
Öğrenmeyi düzenlemede Yoksunluk	Evet	78	83,40	6507,50	3426,5	,16
	Hayır	100	94,24	9423,50		

Merak	Evet	78	76,54	5970,50	2889,5	,00*
Yoksunluğu	Hayır	100	99,61	9960,50		
Yaşam Boyu Öğrenme (Genel)	Evet	78	103,61	8081,50	2799,5	,00*
	Hayır	100	78,50	7849,50		

* p<,05

Tablo 4.11' incelendiğinde, ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde lisansüstü eğitim yapma isteğine göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur (U=2799,5 p<.05). Araştırmaya katılan ortaöğretim öğretmenlerinin lisansüstü eğitim yapmak isteyenlerin sıra ortalaması, lisansüstü eğitim yapmak istemeyen ortaöğretim öğretmenlerinin sıra ortalamasından daha yüksektir. Yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan alt boyutlar açısından bakıldığında, motivasyon alt boyutu için ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri lisansüstü eğitim yapma isteğine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir (U=3208,5 p<.05). Lisansüstü eğitim yapmak isteyen ortaöğretim öğretmenlerinin sıra ortalaması, lisansüstü eğitim yapmak istemeyen ortaöğretim öğretmenlerinin sıra ortalamasından daha yüksektir. Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan diğer alt boyutlar olan sebat alt boyutu (U=3279,5 p>.05); öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu (U=3426,5 p>.05) ve merak yoksunluğu alt boyutu için (U=2799,5 p>.05) lisansüstü eğitim yapma isteğine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın sekizinci alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum vb. katılma isteklerine göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak elde edilen bulgular Tablo 4.12’de verilmiştir.

Tablo 4. 12: Mesleki kurs alma isteğinin değişkenine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve alt boyutlarına ilişkin ölçek puanlarının Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Mesleki Kurs Alma İsteği	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	p	Anlamlı Fark
Motivasyon	1.Evet	155	92,12	2	3,27 3	,20	Yoktur
	2.Hayır	11	97,68				
	3.Kararsızım	14	66,96				
Sebat	1.Evet	155	90,82	2	6,38 7	,04	*2-3.
	2.Hayır	11	118,05				
	3.Kararsızım	14	65,32				
Öğrenmeyi düzenlemede Yoksunluk	1.Evet	155	90,87	2	,090	,96	Yoktur
	2.Hayır	11	86,09				
	3.Kararsızım	14	89,86				
Merak Yoksunluğu	1.Evet	155	89,12	2	,812	,67	Yoktur
	2.Hayır	11	97,14				

		3.Kararsızım	14	100,57				
Yaşam Boyu Öğrenme (Genel)	1.Evet		155	91,86				
	2.Hayır		11	91,68	2	1,43	,49	Yoktur
	3.Kararsızım		14	74,50		3		

* p<,05

Tablo 4.12' de görüldüğü gibi, ortaöğretim öğretmenlerinin mesleki kurs alma isteğine göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri farklılaşmamaktadır ($X^2_{(2)}=1,433$; $p>.05$). Yaşam boyu öğrenmeyi oluşturan alt boyutlar incelendiğinde; sebat alt boyutu kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmalara katılma isteğine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($X^2_{(2)}=6,387$; $p<.05$). Kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmalara katılmak istemeyenlerin sıra ortalaması, kararsız kalan ortaöğretim öğretmenlerinin sıra ortalamasından daha yüksektir. Yaşam boyu öğrenmeyi oluşturan diğer boyutlar; öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ($X^2_{(5)}=0,90$; $p>.05$), merak yoksunluğu ($X^2_{(2)}=0,812$; $p>.05$) ve motivasyon ise mesleki kurs alma isteğine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($X^2_{(2)}=3,273$; $p>.05$).

SONUÇLAR TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt problemi “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?” şeklindedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin “kısmen uyuyor” aralığında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinin motivasyon alt boyutunda “çok uyuyor” sebat, öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ve merak yoksunluğu alt boyutlarının ortalamaları da ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin “kısmen uymuyor” aralığında olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bu sonuca göre, Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme ile ilgili faaliyetlere katılma, kendilerini kişisel ve mesleki olarak geliştirme konusunda istekli oldukları, yaşam boyu öğrenmenin önemli boyutlarından biri olan motivasyonun öğretmenlerde yüksek düzeyde bulunduğu söylenebilir. Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin “kısmen uyuyor” aralığında bulunduğu bu çalışmayı Demirel ve Akkoyunlu'nun (2010), Kılıç (2015), Yaman (2014), Ayra ve Kösterelioğlu (2015), Ayaz ve Ünal (2016), tarafından yapılan araştırmanın sonuçları desteklemektedir. Ayaz (2016) yaptıkları bir çalışmada öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşımlardır. Benzer bir sonuç, Yaman (2014) tarafından, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini incelemek amacıyla yapılan çalışmada ortaya çıkmıştır. Araştırmanın birinci alt probleminden elde sonuçlar incelendiğinde, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri yüksek düzeyde olduğu sonucu bulunduğu görülmektedir. Bu sonuçlar öğretmenlerin, kendilerini geliştirmek için farklı alanlarda yeni bilgi ve beceriler geliştirmek için çaba gösterdikleri, öncelikli hedeflerinden birisinin de sürekli yeni bilgi ve beceriler kazanmak olduğu ve kendilerine sürekli yeni bilgi ve beceriler öğrenmek için fırsat yaratma konusunda istekli oldukları söylenebilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt problemi “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyete göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda kadın ve erkek ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin cinsiyete göre anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini cinsiyet faktörünün etkilemediği görülmüştür.

Bu sonucu Şahin, Akbaşlı ve Yanpar Yelken (2010), Doğan ve Kavtelek (2015), Ünal (2016), Yaman ve Yazar (2015)’ in gerçekleştirdikleri araştırma sonuçları desteklemektedir. Yaman ve Yazar (2015) Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yaptıkları çalışmada öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin belirlenmesinde cinsiyet faktörünün bir etkisinin bulunmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmada elde edilen bu sonuca göre, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde cinsiyet faktörünün etkili olmaması, günümüz toplumunda kadın öğretmenlerin çalışma yaşamına aktif biçimde katılmaları ve akademik alanlarda kendilerini geliştirmek istemeleri, erkek öğretmenlerin de değişik alanlarda kendilerini daha fazla geliştirme ihtiyacı hissettikleri şeklinde düşünülebilir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde çalışma alanlarına (Yabancı Diller, Fen, Matematik, Sosyal Bilimler, Düşünce Bilimleri, Kişisel Yetenek) göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ortaöğretim öğretmenlerinin branşlarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri üzerinde etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu sonucu Arcagök ve Şahin (2014), Erdoğan (2014), Kılıç ve Ayvaz (2014), Özçiftçi (2014) gerçekleştirdikleri araştırmaların sonuçları desteklemektedir. Yapılan bu araştırmalarda, yaşam boyu öğrenmede branş ve bölümler arasında anlamlı bir fark olmadığını tespit etmişlerdir. Araştırmanın bu sonucuna göre, her branştaki ortaöğretim öğretmenlerinin yeni bilgi ve becerileri öğrenmeye karşı istekli oldukları, kişisel ve mesleki gelişimleri için çaba göstermeye eğilimli oldukları düşünülebilir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde mesleki kıdemlerine göre anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Özçiftçi (2014), Doğan ve Kavtelek (2015) ve Ayaz (2016) tarafından yapılan araştırma sonuçları ile tutarlıdır.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde mezun oldukları yükseköğretim kurumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde mezun oldukları yükseköğretim kurumuna göre anlamlı bir farklılık olmadığı sonucu bulunmuştur.

Bu sonucu Yaman ve Yazar (2015) tarafından öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi adlı araştırma sonucu destekler niteliktedir, Araştırmada ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile mezun oldukları yükseköğretim kurumu arasında anlamlı düzeyde bir fark olmadığı görülmektedir. Ancak Arcagök ve Şahin (2014), Kılıç ve Tuncel (2014), Ünal (2016) tarafından yapılan çalışma sonuçları yaşam boyu öğrenme üzerinde mesleki kıdemin etkili olduğunu, 6-10 yıl mesleki kıdeme sahip olan öğretmenlerin diğerlerine göre yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin daha yüksek düzeyde olduğunu gösteren araştırma bulguları ile farklılık göstermektedir.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın altıncı alt problemi “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde görev yapılan okula göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde tüm boyutlarda görev yapılan okula göre anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı sonucu bulunmuştur. Buna göre ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri çalıştıkları okul türüne göre değişmemektedir. Akademik eğitim yapan Anadolu ve Fen liselerinde görev yapan öğretmenlerin sürekli kendilerini geliştirmek zorunda olmaları, bu okullarda görev yapan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmenin gerektirdiği nitelikleri geliştirmek ve bireysel öğrenmeler ile kurumsal öğrenmeler arasındaki bütünlüğü sağlaması açısından önemlidir. Bu bakımdan ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında farklılık görülmediği düşünülmektedir.

Yedinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın yedinci alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde lisansüstü eğitim yapma isteklerine göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin tüm boyutlarda lisansüstü eğitim yapma isteğine göre anlamlı düzeyde bir farklılık bulunmuştur. Bu araştırma ile Diker Coşkun (2009) ve Erdoğan (2014) tarafından yapılan araştırmaları bu sonucu destekler nitelikte olup lisansüstü eğitim yapmak isteyen ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Sekizinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın sekizinci alt problemi olan “Ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum vb. katılma isteklerine göre anlamlı farklılık var mıdır?” şeklindedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ortaöğretim öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri sebat boyutunda kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmalara katılma isteğine göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Araştırmaya katılan ortaöğretim öğretmenlerinin kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmalara katılmak istemeyenlerin sıra ortalaması, kararsız kalan ortaöğretim öğretmenlerinin sıra ortalamasından daha yüksek olduğu, yaşam boyu öğrenme eğilimlerini oluşturan diğer boyutlar için kişisel ve mesleki gelişim ile ilgili kurs, seminer, sempozyum gibi çalışmalara katılma isteğine göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucu bulunmuştur.

Öneriler

Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

Araştırmanın sonuçlarına bağlı olarak öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin geliştirilmesine yönelik öneriler şöyledir;

1. Öğretmenlerin farklı dönemlerde yaşam boyu öğrenme eğilimleri belirlenebilir, bu doğrultuda öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme özelliklerinin geliştirilmesine dönük hizmet içi eğitimler yapılabilir.
2. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesi için sürekli öğrenme kaynaklarına ulaşması için imkânlar sunulmalıdır.
3. Öğretmenler lisansüstü eğitim almaları konusunda teşvik edilmeli ve bu konuda öğretmenlere imkân ve kolaylıklar sağlanmalıdır.
4. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin eğitim politikalarına doğrudan yansıtılması ve uygulama örneklerinin artırılması sağlanmalıdır.

İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

Yapılacak yeni araştırmalar için öneriler şöyledir;

1. Farklı eğitim kademeleri ve farklı branşlardaki öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerindeki benzerlik ve farklılıkların nedenlerine yönelik araştırmalar yapılabilir.
2. Araştırma, daha büyük çalışma grupları üzerinde yapılarak, bu konuda daha genellenebilir sonuçlara ulaşılabilir.
3. Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim düzeyleri arasındaki olası farklılıkları ortaya koymak için, lisans, yüksek lisans ve doktora mezunu öğretmenler arasında benzer bir araştırma yapılabilir.
4. Çeşitli ülkelerde görev yapan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile ülkemizdeki öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeleri karşılaştırılarak incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Arcagök, S. ve Şahin Ç. (2014). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri Düzeyinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Journal of Social Sciences/Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(16).
- Aspin, D., N. ve Judith D., C. (2000). Lifelong learning: Concepts and Conceptions. *International Journal of Lifelong Education*, 19 (1), 2-19.
- Ayaz, C. (2016); “Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi “(Master's Thesis, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).

- Ayra, M. ve Kösterelioğlu, İ. (2015). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Mesleki Öz Yeterlik Algıları İle İlişkisi. *Education Sciences*, 9(5), 17-28.
- Can, T. (2011). Yaşam Boyu Öğrenme Bağlamında Yabancı Dil Olarak İngilizce Ders Kitaplarında Strateji Kullanımı. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Coşkun, D., Y. (2009). “Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi.” Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim dalı. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara
- Çetin, B. (2008). Marmara Üniversitesi Sınıf Öğretmeni Adaylarının Bilgisayarla İlgili Öz Yeterlik Algılarının İncelenmesi. D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 11. 101-11
- Demirel, M. ve Akkoyunlu B. (2010). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ve Bilgi Okuryazarlığı Özyeterlik Algıları. 10 th. International Educational Technology Conference, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul. *Proceedings Book*, 2, 1126-1133.
- Dinevski, D. ve Izidora, V., D. (2004). The Concepts Of University Lifelong Learning Provision in Europe. *Transition Studies Review*, 11(3), 227-235.
- Doğan, S. ve Kavtelek C. (2015). Hayat Boyu Öğrenme Ölçeği (HBÖÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, DOI: 10.19171/uuefd.71784
- Duman, A. (2003). “Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Programına Kayıtlı Olan Öğrencilerin Güdüsel Yönelimleri.” *Bilim Eğitim Toplum Dergisi*. <http://e-kutuphane.egitimsen.org.tr/pdf/589.pdf> (Erişim: 27.12.2017)
- Duman, A. (2006). Yetişkinler Eğitimi, Ankara: Ütopya Yayınları.
- Erdoğan, G., D. (2014). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerine Etki Eden Faktörler. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Eker, C. (2017). Eğitimde Yeni Yönelimler, A. ARSLAN (Ed.), *Eğitim Bilimine Giriş İçinde* (s:267-301). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karasar, Niyazi (1995); *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. 7. Basım. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.
- Kılıç, H. ve Tuncel, A., Z. (2014). İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri Ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 4(7), 25-37.
- Kılıç, H. (2015). İlköğretim Branş Öğretmenlerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri Ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri (Denizli ili örneği) (Master's thesis, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Koç, G. (2005). Yaşam Boyu Öğrenme. Eğitimde Yeni Yönelimler, (Ed. Özcan, D.) PegemA Yay., Ankara.

- MEB (2009). Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi. Erişim Tarihi:12.11.2017, <http://ecvet.ua.gov.tr/Uploads/f7699346-4182-4730-8282-a61938751493.pdf>
- Özçiftçi, M. (2014). Sınıf Öğretmenlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ile Eğitim Teknolojisi Standartlarına Yönelik Özyeterliklerinin İlişkisi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi, Amasya Üniversitesi, Amasya.*
- Polat, C. ve Odabaş, H. (2008). Bilgi Toplumunda Hayat Boyu Öğrenmenin Anahtarı: Bilgi Okuryazarlığı. Küreselleşme, Demokratikleşme ve Türkiye. In *Uluslararası Sempozyumu Bildiri Kitabı International Symposium on Globalization, Democratization and Turkey Proceedings içinde (596-606)*. Antalya: Akdeniz Üniversitesi.
- Şahin, M., Akbaşlı, S. ve Yelken, Y., T. (2010). Key Competences For Lifelong Learning: The Case of Prospective Teachers. *Educational Research and Review*, 5 (10), 545-556.
- Ünal, M. (2016). Öğretim Elemanı ve Öğrencilerin AB Erasmus+ Programını Algılama Durumlarının İncelenmesi. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 17(3).
- Yaman, F. (2014). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi (Diyarbakır İli Örneği). *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.*
- Yaman, F. ve Yazar, T. (2015). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi (Diyarbakır İli Örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(4).
- Yıldırım, Z. (2015); Sınıf Öğretmenlerinin Yaşam Boyu Öğrenmeye Yönelik Yeterlik Algıları Ve Görüşleri. *Yüksek Lisans Tezi, On Sekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.*

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

In a period that knowledge changes densely and rapidly, it is unavoidable that effects of change reflect both individuals and society. In such an environment, the profile of needed individuals changes as well. Individual type which is sought during education, is the person who can learn learning, decide on solving problems he/she faces, answer to social and individual needs, keep up with the changes happen on society. In order to realize such a goal, teachers playing primary roles in their education should be open to the innovations too, have learning skills during lifetime and use these skills during teaching-learning, improve and be able to renovate them.

In this research, secondary school teachers' lifelong learning tendencies are intended. That's why, it is thought that this search will carry an importance in terms of regulations and plannings. By this way with this search, secondary school teachers' lifetime tendencies towards learning are intended to be examined according to various variations.

The following research questions are formulated for the purpose of investigation:

1. At which level is secondary school teachers' lifelong learning tendency?

2. Is there a meaningful difference according to the gender in the tendency of the secondary school teachers' lifelong learning ?
3. Is there a meaningful difference according to their work fields (Foreign Languages, Science, Maths, Social Science, Opinion Science, Personal Ability) in the tendency of secondary school teachers' longlife learning?
4. Is there a meaningful difference in the tendency of the secondary school teachers' longlife learning according to their Professional seniority?
5. Is there a meaningful difference in the tendency of the secondary school teachers' lifelong learning according to the higher education institution they graduated?
6. Is there a meaningful difference in the tendency of the secondary school teachers' lifelong learning according to the school in which they worked?
7. Is there a meaningful difference in the tendency of the secondary school teachers' lifelong learning according to their wish of studying for master degree?
8. Is there a meaningful difference in the tendency of the secondary school teachers' lifelong learning according to their wish of attendancy to a course concerned about personal and Professional development, seminar, symposium,etc.?

METHODS

This research is a descriptive study in which secondary school teachers' lifelong learning tendency is analyzed as a survey model. N=221 teachers , who served on secondary education institutions in Turkey in 2016-2017 academic year.

The research was carried out on this universe, and no samling was made. Statistical analysis were conducted on the terms of N=180 and weren't performed by taking samples. Data collecting tools were handed out to the teachers on the universe and data was collected from the teachers participating the research on a volunteer basis. The measuring tool used in the study performed on 180 teachers and obtained data was trasferred to the electronic environment. SPSS programme was used on statistical analysis of the data which were obtained by the data collection motor. The scales collected from the teachers attending the research were enquired by the researcher. As a result of this survey, it was seen that 180 of these scales were filled appropriately and completely to the instructions.

In order to confirm if the data shows any significant diffenrence according to the secondary school teachers' lifelong learning tendencies and lower dimensions, distinct factors, firstly whether the obtained data was suitable to the normal distribution. In this context, Kolmogorov- Smirnov normality test results related to the scale items of lower dimensions were examined.

RESULTS AND RECOMMENDATIONS

The results of the findings are as follows:

Secondary education teachers' lifelong learning tendencies were reached 'partially fits' in range. It was found that measurements of lifelong learning trends in motivation sub-dimension

‘very fits’ persistence the look of deprivation and curiosity in organizing learning sub-dimensions averages of secondary education teachers’ lifelong learning trends ‘partially not fit’ in range female and male secondary education teachers’ lifelong learning trends, there was no significant difference according to gender.

It was found that secondary school teachers’ lifelong learning tendencies don’t effect gender factor, secondary school teachers’ brands didn’t effect their lifelong learning tendencies, secondary school teachers’ lifelong learning tendencies according to the difference about their professional seniority on a meaningful level, there was no meaningful difference in secondary school teachers’ tendencies according to their graduation from university, there was no diffirence in a meaningful level according to the school which they were graduated in all dimensions in secondary school teachers’ tendencies, there is difference in a meaningful level according to secondary school teachers’ lifelong learning tendencies in all dimensions wanting to graduate education. Secondary school teachers’ lifelong learning tendencies was found as a result there was a meaningful difference according to studies such as symposium, seminar, about individual and professional development in determined dimension.

The recommendations for the development of teachers’ lifelong learning tendencies are as follows;

1. Teachers’ lifelong learning tendencies in different periods can be deternşned, accordingly in-service trainings can be done for developing teachers’ lifelong learning tendencies.
2. Opportunities should be offered for developing teachers’ lifelong learning skills and reaching constant learning sources.
3. Teachers should be encouraged to take graduate education and opportunities and facilities should be provided for teachers.
4. The reflection of teachers’ lifelong learning tendencies to the ducation policies directly and extension of the practise examples should be provided.